

Sahlgrenska International Care

Års- och hållbarhetsrapport
2025

SAHLGRENKA
UNIVERSITETSSJUKHUSET
VGR

Innehåll

Inledning	4
Vård	8
Utbildning	12
Bistånd	16
Ökad internationalisering	24
Hållbarhetsrapport	34
Året i siffror	50

Om års- och hållbarhetsrapporten

Det här är Sahlgreiska International Cares fjärde integrerade års- och hållbarhetsrapport. Den förra publicerades 2025. Ambitionen har varit att redovisa en rättvisande och inspirerande beskrivning av vårt arbete samt att ge en samlad bild av våra möjligheter och utmaningar, vad vi åstadkommit hittills och vart vi är på väg.

Foto: Paul Björkman

Vi har prioriterat **4 av de 17 globala målen** som Sahlgreiska International Care (SIC) kan bidra mest till. Hållbarhetsmålen är integrerade i vår verksamhetsplan och ska vara ett styrmedel för Sahlgreiska International Cares verksamhet – där hållbarhet är en naturlig del. Se vår hållbarhetsredovisning på s.34-49.

Sahlgrenska International Care

Sahlgrenska International Care är Sahlgrenska Universitetssjukhusets centrum för internationella samarbeten som bidrar till utveckling av vård – lokalt och globalt.

Högspecialiserad vård för internationella patienter

Specialistprogram för internationella läkare och tandläkare

Utbyten för sjukvårdspersonal

Utvecklingsarbeten för global hälsa

Internationellt materialbistånd

Internationella samarbeten

Vision

Sahlgrenska International Cares vision är att fler människor globalt får tillgång till vård, möjlighet till god hälsa och ett gott liv.

Internationella samarbeten som ska göra vården bättre för patienter och medarbetare i Västra Götaland, Sverige och i de länder vi samverkar med.

Foto: Paul Björkman

Sjukhusdirektör Boubou Halberg.

Vi formar framtidens sjukvård tillsammans

Mer vård, ledande forskning och ansvar för fler patienter – med förbättrad ekonomi. Vi på Sahlgrenska Universitetssjukhuset har mycket att vara stolta över 2025.

För att stärka vård och forskning ytterligare behövs samverkan. Under året som gått har vi ökat samverkan inom life science-sektorn med strategiska partnerskap som knyter oss samman globalt. Sahlgrenska Universitetssjukhuset går in i 2026 som partner till bland annat sjukhusystemet National University Health System (NUHS) i Singapore och Oslo universitetssjukhus.

Sahlgrenska Universitetssjukhuset har under 2025 fördjupat samverkan med Ukraina genom ett tvåårigt projekt som Socialstyrelsen och Sida står bakom, som bland annat innehåller erfarenhetsutbyte

och bredvidgång för ukrainsk sjukvårdspersonal. Det är ett sätt för oss att bidra samtidigt som vi får erfarenhet av hur det är att bedriva sjukvård i kris och krig.

På den nationella arenan har Sahlgrenska Universitetssjukhuset tillsammans med landets övriga sex universitetssjukhus gått samman i en gemensam allians för att stärka den högspecialiserade vården, forskningen och utbildningen i Sverige. Genom att gemensamt representera svensk universitetssjukvård i internationella sammanhang stärks också Sveriges position globalt.

2025 – innovation i internationella partnerskap

Sahlgrenska International Care (SIC) stödjer internationella utvecklingsprojekt som syftar till att främja en hållbar utveckling inom hälso-och sjukvården, förbättra global hälsa och Sahlgrenska Universitetssjukhusets ökade internationalisering.

Sedan 2023 utvärderas samtliga insatser som beviljas medel från SIC:s investeringsbudget enligt samma checklista, kriterier och hållbarhetsbedömning. Under 2025 beviljades 19 insatser.

Storbritannien – kliniska utbyten

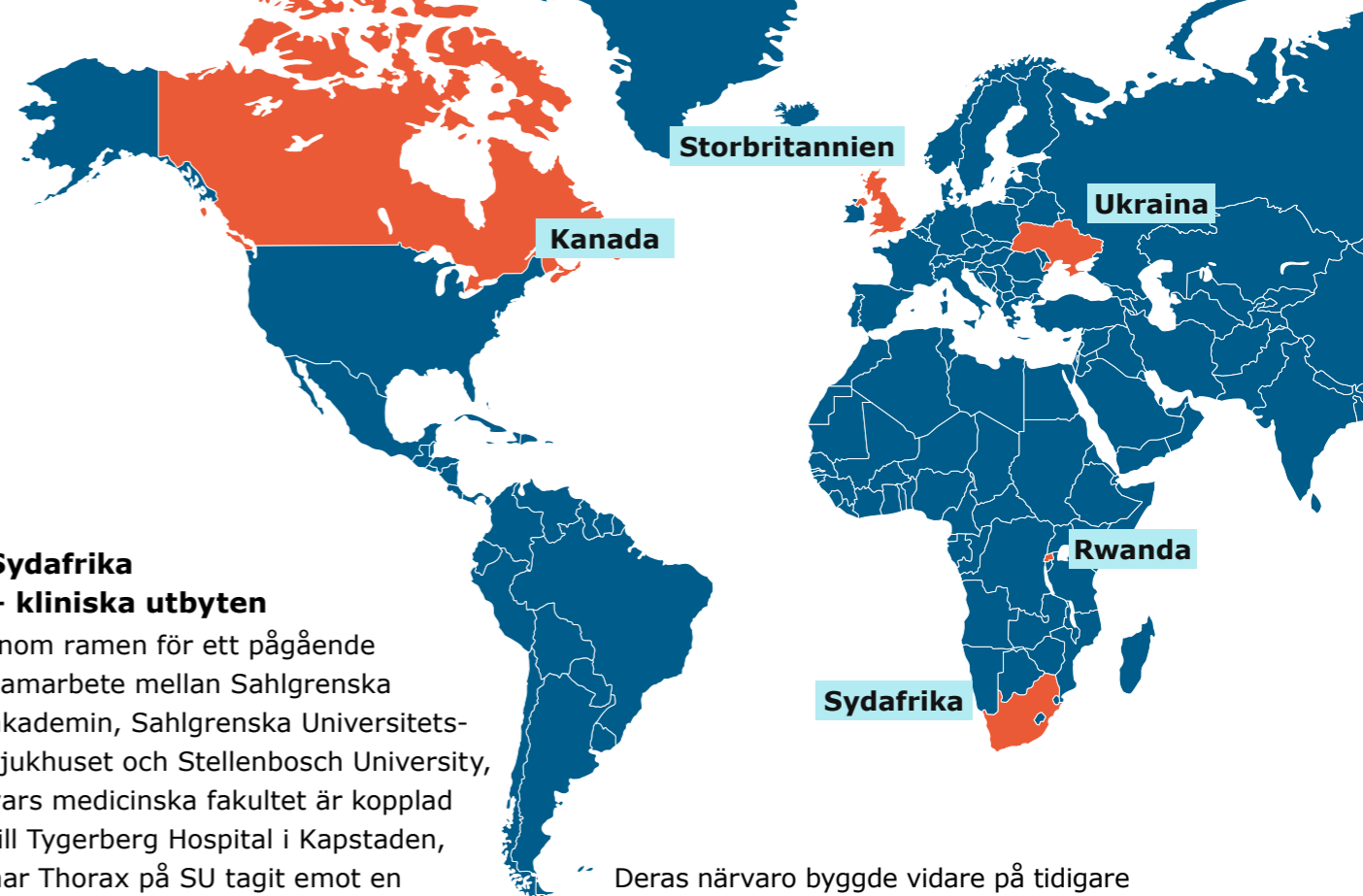
Sahlgrenska International Care har beviljat medel för ett riktat utvecklingsprojekt som möjliggör auskultation för ST-läkare i neurologi vid The Walton Neuro Centre i Liverpool, ett internationellt välrenommerat neurocentrum som samarbetar med 18 NHS-sjukhus. Aktiviteten stärker kunskapsöverföringen vid neurologen på Sahlgrenska Universitetssjukhuset (SU) och ger deltagarna bred klinisk exponering, särskilt inom brittiska arbetsätt med fokus på klinisk undersökning, kostnadseffektivitet och metoden Choosing Wisely. Projektet omfattar fyra deltagare under 2025-2026. Som del av samarbetet kommer även specialister från Walton Centre att föreläsa vid Sahlgrenska Universitetssjukhuset och Göteborgs universitet, vilket ytterligare stärker de akademiska kopplingarna och bidrar till en mer internationell utbildningsmiljö.

Kanada – AI-delegation och Fellowship

Under 2025 delfinansierade SIC ett riktat studiebesök i Toronto och ett pågående samarbete med Unity Health, en ledande aktör inom AI-forskning, implementering

och klinisk digitalisering. Projektet syftar till att fördjupa partnerskapet inom AI-strategi, innovation och patientdatahantering samt att stödja framtagandet av Sahlgrenska Universitetssjukhusets kommande AI-strategi. Investeringen bidrar till ett fördjupat utbyte inom AI, digitalisering och kliniskt lärande och är en del av SU:s Nordamerikasatsning med delfinansiering från Vinnova.

Katarina Lannering, Barnkardiolog vid DSBS har antagits till ett ettårigt fellowship vid The Hospital for Sick Children (SickKids) i Toronto. SickKids är ett av världens ledande centra inom barnkardiologi och är mer än dubbelt så stort som de svenska barnhjärtkirurgiska enheterna i Göteborg och Lund tillsammans. Med SickKids avsevärt högre genomströmning av komplexa patientfall ges en unik möjlighet till fördjupad metodkunskap, avancerad klinisk exponering och internationellt nätverkande. Erfarenheterna från fellowshipet kommer att bidra till den fortsatta utvecklingen av barnkardiologin i Göteborg och stärka den framtida vården för patienter med hjärtsjukdom. Kostnader för registrering vid universitetet i Toronto, vid kliniken, arbetstillstånd mm finansieras med medel från SIC.

Sydafrika

– kliniska utbyten

Inom ramen för ett pågående samarbete mellan Sahlgrenska akademien, Sahlgrenska Universitetssjukhuset och Stellenbosch University, vars medicinska fakultet är kopplad till Tygerberg Hospital i Kapstaden, har Thorax på SU tagit emot en ST-läkare för randning.

Josefin Henrysson, ST-läkare i kardiologi på Sahlgrenska Universitetssjukhuset gjorde en randning på Tygerbergs TIVA-enhet.

Utbytena är en pilot inför att formalisera ett unikt trepartsavtal för framtida utbyten för flera vårdprofessioner, inte enbart läkare, och lägger samtidigt grunden för kortare beslutsvägar kring forskningssamarbeten och gemensamma akademiska aktiviteter. Avtalet bidrar till att stärka kompetensutvecklingen genom internationalisering, samtidigt som SU bidrar till utvecklingen av vård i en resursmässigt utmanad kontext, i linje med målen om global hälsa och hållbar sjukvård.

Rwanda – kliniskt utbyte

Under 2025 genomfördes flera utbyten inom ramen för SUs samarbete med sjukhus i Rwanda, vilket tydligt visar hur etablerade relationer skapar kontinuitet och underlättar nya placeringar. Två ST-läkare i dermatologi från Rwanda genomförde två veckors kliniskt utbyte vid Hud- och könssjukvården på SU, där de tog del av avancerad svensk dermatologisk diagnostik och kirurgi och samtidigt bidrog med erfarenheter från en resursmässigt annorlunda vårdkontext.

Deras närvaro byggde vidare på tidigare kontakter som etablerats genom SU-medarbetares utplaceringar i Rwanda. Samtidigt gjorde Ellinor Lyngfelt, ST-läkare på Barnmedicin en klinisk placering i Rwanda, vilket ytterligare förstärkte de ömsesidiga relationerna. Kombinationen av dessa insatser visar hur återkommande utbyten skapar en stabil struktur för framtida samarbeten, breddar SU:s internationella nätverk och bidrar till kompetensutveckling för båda parter inom ramen för ett långsiktigt globalt hälsosamarbete.

Ukraina – sjukhusdag och auskultationer

SIC genomförde under året två erfarenhetsutbyten med Repower där ukrainska militära sjukvårdare besökte Västsverige. Första tillfället stod SU värd och andra tillfället var SU medarrangör när VGR var värdar. Att bygga nätverk och bidra till Ukrainas bibehållande av sjukvård och att stärka Sveriges egen beredskap att organisera för vård i konfliktmiljö har blivit en större prioritet för SU. Genom anslag från statliga medel planeras för återkommande utbildningsinsatser för ukrainska läkare inom olika specialistområden under 2025-2027.

Vård

Samverkan för tryggare neurovård

Det nordiska samarbetet spelar en avgörande roll för att utveckla och stärka den högspecialiserade vården i våra länder. Genom att samla kompetens, erfarenheter och patientvolymen kan vi tillsammans erbjuda tryggare, mer effektiva och mer avancerade behandlingar än vad varje land ensamt skulle kunna upprätthålla. Inom neurovården finns goda exempel på detta.

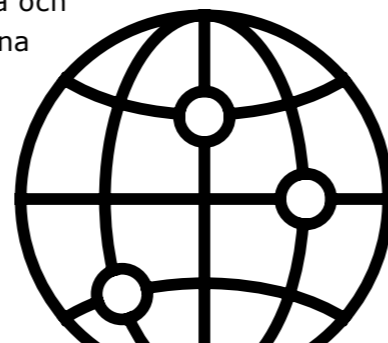
Epilepsicentrum (EPC) vid Sahlgrenska Universitetssjukhuset (SU) har under lång tid byggt upp ett nära samarbete med både Danmark och Finland kring två mycket ovanliga och högspecialiserade epilepsikirurgiska behandlingar: hemisfärotomi och laserbehandling av hypothalamushamartom. Som enda svenska centrum som utför dessa ingrepp har SU EPC samlat omfattande erfarenhet, och genom samarbetet med våra nordiska grannländer kan operationsvolymerna hållas på en nivå som möjliggör hög kvalitet, kontinuerligt lärande och medicinsk utveckling.

Hemisfärotomi

Vid vissa former av läkemedelsresistent epilepsi hos barn är ena hjärnhalvan så skadad att den behöver kopplas bort – ett ingrepp som kallas hemisfärotomi. Eftersom operationen är sällsynt, med endast 2–3 ingrepp per år i Sverige, har EPC och Danmark haft ett etablerat samarbete i ungefär 20 år. Danska patienter med behov av hemisfärotomi remitteras till EPC för bedömning och kirurgi, vilket gör att teamet kan upprätthålla och vidareutveckla sin kirurgiska kompetens.

Hypothalamushamartom (HH) är en annan mycket ovanlig hjärnmissbildning som kan orsaka svårbehandlad epilepsi hos barn. Den mest precisa och säkra metoden för att behandla HH är laserablation, där en tunn laserprobe förs in med millimeterprecision för att förstöra hamartomet. Denna teknik finns inte tillgänglig i Finland, vilket har lett till ett nära samarbete där finska patienter behandlas vid EPC i Göteborg. Genom detta utbyte har EPC ytterligare stärkt sin erfarenhet inom HH-behandling och samtidigt kunnat bygga upp en forskningsplattform kring metoden. Forskningen är central för att kunna utveckla behandlingen vidare och göra den ännu säkrare och mer effektiv.

Det nordiska samarbetet inom epilepsikirurgi visar tydligt hur gemensamma lösningar kan skapa bättre vårdresultat för patienter med mycket komplexa tillstånd. Genom att dela resurser, kunskap och kompetens kan vi tillsammans säkerställa att även de mest ovanliga och avancerade behandlingarna utförs med hög kvalitet och med bästa möjliga utfall för patienterna.

Internationella patienter stärker utvecklingen vid Drottning Silvias barnsjukhus

Under 2025 har Barncancercentrum fortsatt arbetet att erbjuda vård på högsta internationella nivå, och året har präglats av både medicinska framsteg och ett allt tydligare internationellt engagemang.

Barncancercentrum har bland annat tagit emot två internationella patienter med mycket ovanliga former av levercancer – diagnoser som globalt sett drabbar ytterst få barn. Tack vare ett nära multidisciplinärt samarbete kunde vi genomföra avancerad kirurgi, cytostatikabehandling och kompletterande terapier med gott resultat. Den typen av kliniska erfarenheter är ovärderliga och stärker vår förmåga att erbjuda bästa möjliga vård även till svenska barn med sällsynta och komplexa tillstånd.

Både Barncancercentrum och

Barnhjärtcentrum har under året fortsatt arbetet med att ta emot fler internationella patienter, i linje med Sahlgrenskas strategi för stärkt internationalisering och ökad andel såld vård. Som medlemmar i flera europeiska referensnätverk (ERN) ser vi ett växande ansvar att bidra till – och ta del av – den gemensamma europeiska kunskapsutvecklingen. Det stärker våra team, breddar våra patientunderlag och ger oss bättre möjligheter att utveckla behandlingsmetoder för diagnoser där varje enskilt fall ger viktig ny kunskap.

Vårt mål är tydligt: att säkerställa att barn i Sverige får tillgång till vård och expertis som håller absolut världsklass. Genom vårt internationella engagemang stärker vi både vår kompetens och vår förmåga att göra verklig skillnad för barn med de allra svåraste sjukdomarna.

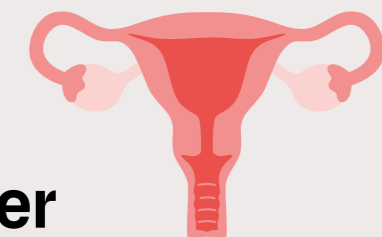
Aktuellt:

Livmoderstransplantationer

Universitetssjukhuset har under 2025 förberett för att kunna välkomna nationella och internationella patienter för livmoderstransplantation. Från 2026 blir detta möjligt – ett viktigt steg för patienter som är födda utan livmoder eller annan livmodersinfertilitet och

drömmer om att kunna bära en graviditet.

Sahlgrenska Universitetssjukhuset stärker rollen som internationellt ledande center för avancerad transplantationskirurgi och remittering för patienter är öppen. För internationella patienter sker samordning genom Sahlgrenska International Care.

592 internationella vårdärenden hanterades, en ökning med 28 procent jämfört med 2024.

- Vårdförfrågningar 400
- Crossborder-ärenden 30
- Administration (inklusive försäkringsärenden) 162
- Isländska patienter som fått planerad vård inom ramen för samarbetet med Island 33

82 internationella patienter fick planerad vård, vilket är något färre än året innan.

Av dessa var **33** isländska patienter, som fick vård inom ramen för samarbetet med isländska myndigheter.

15 av dem gjorde en organtransplantation.

Topp 6

verksamheter som vårdade flest internationella patienter

- Transplanlationscentrum
- Lever-/tumörkirurgi
- Tarmsviktscentrum
- Epilepsicentrum
- Handkirurgen
- Ortopedi (OI-vMd)

Utbildning

En marknad i förändring:

Satsning på ett utökat internationellt utbildningsutbud

När intresset skiftar från längre specialistutbildningar till kortare vidareutbildningar och internationella utbyten, breddar Sahlgrenska Universitetssjukhuset sitt globala utbildningsutbud. Genom ett nära samarbete mellan Utbildningsenheten FoUII, Sahlgrenska International Care och Sahlgrenska akademien möter sjukhuset den växande efterfrågan både från omvärlden och från egna medarbetare.

Efterfrågan från internationella kandidater på längre specialistutbildningar har minskat de senaste åren, på grund av omvärldsfaktorer så som förändrad köpkraft och utbyggnad av lokal utbildning på de tidigare dominerande kundmarknaderna. Däremot har efterfrågan på vidareutbildning efter avslutad specialistutbildning ökat, en kortare utbildningsform som kan attrahera kandidater från fler länder i världen.

Dessutom ökar intresset för globalt kunskapsutbyte bland medarbetare på Sahlgrenska Universitetssjukhuset - och viljan att ta emot kollegor från andra länder växer i samma takt. Vissa är vana medan

en del önskar mer stöd och hjälp. Att det finns ett stort internationellt engagemang på Sahlgrenska Universitetssjukhuset har flera interna undersökningar visat. Den senaste i samband med framtagningen av sjukhusets nya strategi för stärkt internationalisering.

För att fortsätta vara en relevant utbildningspartner och attraktiv utbildningsdestination, har Sahlgrenska International Care och Utbildningsenheten FoUII lyssnat utåt och inåt och de senaste åren arbetat intensivt för att bredda det internationella utbildningsutbudet - i nära samarbete med Sahlgrenska akademien.

ST-läkarna Dr Bank och Dr Oat från Ramathibodi Hospital i Thailand på kliniskt utbyte.

Satsningsområden

- Kliniska utbyten för ST-läkare och andra kompetenser.
- 1-2 åriga fellowship, det vill säga avancerad vidareutbildning för läkare som har genomgått grund- och specialistutbildning.
- Kunskapsutbyte inom utvalda områden som anses avgörande för en hållbar utveckling av sjukvården tex AI, produktionsstyrning och kompetensförsörjning.
- Utbildningsinsatser för och med vårdteam.
- Specialist Medical Training Program 2.0 med bastjänstgöring (BT) och möjlighet till svensk legitimation.
- Affiliates, medicinska experter som inte är direkt anställda av ett specifikt sjukhus men som är formellt kopplade via samarbetsavtal, associerade verksamheter eller affiliatestatus.
- Gästföreläsare.

Auskultanter från Asien och Afrika

Under året har läkare från Sydafrika, Thailand och Rwanda varit här på auskultation inom ramen för sina specialistutbildningar. Sahlgrenska Universitetssjukhuset har ett närmare samarbete med utvalda universitetssjukhus i dessa länder, vilket gör att vi årligen välkomnar kandidater därifrån – och har medarbetare som åker till.

Från Rwanda till Sverige:

Delar erfarenheter om hudsjukdomar

Chantal Mwemayire och Charles Karangwa tillhör den första gruppen ST-läkare med specialisering dermatologi i Rwanda. De var nyligen på två veckors utbyte på Sahlgrenska Universitetssjukhuset.

Antalet dermatologer är litet i Rwanda, cirka ett dussin i hela landet, och de allra flesta jobbar i huvudstadsområdet. Därför gör Chantal Mwemayire och Charles Karangwa sin ST-tjänstgöring på tre olika sjukhus: Kigali University Teaching Hospital, King Faisal Hospital och Rwanda Military Referral and Teaching Hospital, där de roterar tre månader i taget.

Vilken typ av hudsjukdomar som befolkningen primärt drabbas av skiljer sig åt mellan Sverige och Rwanda. I Sverige är

hudcancer vanligt. I Rwanda handlar det oftare om kronisk inflammation, eksem, akne och svåra ärrbildningar. Vad skillnaden beror på är inte fastställt men det har enligt ST-läkarna med både klimatet och genetiska faktorer kopplade till melaninrik hud att göra.

Under de två veckorna i Sverige har de båda afrikanska ST-läkarna tittat närmare på många olika delar inom verksamhet Hud- och könssjukvård, till exempel barndermatologi och arbetsmiljödermatologi, och även auskulterat vid en operation med Mohs kirurgi, en kirurgisk metod för avancerad eller svåravgränsad hudcancer som Sahlgrenska Universitetssjukhuset utför som ett av tre sjukhus i Sverige.

Inès Naouar, ST-läkare inom verksamhet Hud- och könssjukvård på Sahlgrenska Universitetssjukhuset, tillbringade själv fem veckor på ett universitetssjukhus i Rwanda 2023, och det var hon som berättade för Charles Karangwa och Chantal Mwemayire om möjligheten till utbyte med Sahlgrenska Universitetssjukhuset.

– Det har varit ett mål för mig sedan dess att öka erfarenhetsutbytet mellan våra länder, säger Inès Naouar.

Text: Ingrid Fredriksson

Fördjupat samarbete med Welcome Services

Foto: Welcome Services

Varje dag tar Sahlgrenska Universitetssjukhuset emot jobbansökningar från hela världen. Utlandsrekryteringsfunktionen HR Welcome Services (WS) är en expertfunktion på Sahlgrenska Universitetssjukhuset som startades 2014 med uppdraget att stötta chefer och kandidater vid internationella rekryteringar genom hela rekrytering-, relocation och onboardingprocessen. Man stöttar också upp i HR-processerna för övriga utlandsutbildade som söker sig till Sahlgrenska Universitetssjukhuset. Welcome Services följer WHO:s uppförandekod för internationell rekrytering av sjukvårdspersonal för etiska och hållbara rekryteringar.

Under 2025 fördjupade Sahlgrenska International Care och Welcome Services sitt samarbete gällande handläggning och mottagande av kandidater till den internationella utbildningsverksamheten.

GU värd för världens största utbildningskonferens

En av världens största konferenser inom internationell högre utbildning, European Association for International Education (EAIE), hölls i Göteborg 9–12 september 2025. Över 7 000 deltagare från mer än 100 länder samlades för en vecka av erfarenhetsutbyte, nätverkande och

samarbete. Göteborgs universitet stod värd tillsammans med flera andra svenska lärosäten.

Sahlgrenska Universitetssjukhuset deltog i nätverkande aktiviteter på inbjudan från Sahlgrenska akademien.

Foto: Ingrid Fredriksson

Bistånd

Robert volontärarbetade på operationsbåt

Under tre månader bytte Robert Johansson jobbet som chef på Sahlgrenska Universitetssjukhusets medicintekniska enhet mot volontärarbete på en operationsbåt på Madagaskar.

Intresset för att jobba som volontär på Mercy Ships väcktes för flera år sedan när han såg reklam för båten. Mercy Ships är en amerikansk organisation som bedriver kirurgisk vård och kirurgisk utbildning på två olika fartyg i Afrika.

– Jag tyckte det verkade spännande och kontaktade Mercy Ships. Det var en omfattande ansökningsprocess som pågick under lång tid, samtidigt fick jag bekräftat att det är en seriös aktör, säger Robert.

“ Det var roligt att få jobba ideellt i en helt annan miljö. Jag kände att jag gjorde nytta och fick många vänner från olika kulturer.

Under tiden som processen pågick tog Robert kontakt med Sahlgrenska International Care där han fick ekonomiskt stöd för resan.

I mars 2025 fick han möjlighet att mönstra på en av Mercy Ships båtar som då låg för ankare utanför Madagaskars näst största stad Toamasina. Patienterna kom från Madagaskar och saknade tillgång till sjukvård, operationerna hade föregåtts av ett screeningsarbete på ön.

– Operationerna innefattade bland annat tumörer, plastikkirurgi, ortopedi och handoperationer. Det är modern sjukvård med modern utrustning och alla kompetenser som ska finnas för att kunna göra de här operationerna fanns på båten, berättar Robert.

Det finns flera anledningar till att vården bedrivs på ett fartyg.

– Fördelen är att du har infrastrukturen på plats. Det kan annars vara svårt i de här länderna, det är ofta strömavbrott och bara för att halvår sedan var det en militärcup i Madagaskar. Båten är en säker plats där det finns el, rent vatten och IT.

Foto: Mercy Ships

Foto: Mercy Ships

Robert skötte all medicinteknisk utrustning men även labb- och sterilutrustning.

– Jag gjorde förebyggande underhåll, inleverans av installationer och hade beredskap var tredje vecka. Jag höll också föreläsningar om management och fick en ledarskapsutbildning under en vecka, säger Robert.

På båten jobbade människor från hela världen, volontärerna var allt från specialistläkare till lokalvårdare och maskinister.

– Jag kom i ett team med två personer, en senior arbetsledare från Mexiko och en kollega från Nigeria. Det roligaste var att jobba tajt med så många olika professionaliteter och nationaliteter, det blev en helt ny upplevelse. Jag fick lära mig mycket nytt som jag har tagit med mig hem till jobbet på Sahlgrenska.

Robert arbetade dagtid måndag till fredag. På kvällar och helger umgicks han med de nya kompisarna på båten eller gjorde utflykter.

– Det var mycket sång, dans och god mat. Vi spelade spel, hade sportaktiviteter eller gick på föreläsningar som till exempel kirurgerna höll i.

Han bodde i en hytt tillsammans med fem andra män.

– Det var det mest utmanande för mig, att bo så tajt med personer som man inte känner sedan tidigare och som alla har olika vanor.

“ På båten jobbade människor från hela världen, volontärerna var allt från specialistläkare till lokalvårdare och maskinister.

När Robert mönstrade av i juni, efter tre månader på båten, hade han fått mersmak av volontärarbetet och nya kontakter. Strax efter intervjun bär det av till Madagaskar igen. Den här gången ska han arbeta med att bygga en ny operationssal på ett av öns sjukhus.

– Det är en organisation som är en avknoppning till Mercy Ships. Jag ska vara med och bygga en ny operationssal där de opererar bort fistlar på kvinnor. Vi var där

och servade några gånger och de ställde frågan om jag kunde komma dit och jobba. Den här gången är det bara tre veckor, jag tar semester från mitt jobb på Sahlgrenska och jobbar i sommar istället.

Han vill tipsa fler om att ta chansen att mönstra på.

– Vill man göra nytta och få uppleva mycket är det här ett jättebra tillfälle, avslutar Robert.

Text: Ebba Strömqvist

Foto: Mercy Ships

Robert skötte all medicinteknisk utrustning men även labb- och sterilutrustning.

Sahlgrenska Universitetssjukhuset utökar sitt utbyte med Ukraina

Sahlgrenska Universitetssjukhuset formaliserar nu sitt stöd till Ukraina genom ett tvåårigt projekt som bland annat innehåller erfarenhetsutbyte och brevidgång för ukrainsk sjukvårdspersonal.

– Sahlgrenska Universitetssjukhuset är robust och redo för den nya säkerhets-situationen i omvärlden. Vi har en lång rad samarbeten med olika aktörer och satsar aktivt för att stärka vår beredskap. Nu stärker vi vår samverkan med Ukraina, vilket är ett sätt för oss att bidra samtidigt som vi får erfarenhet av hur det är att bedriva sjukvård i kris och krig, säger sjukhusdirektör Boubou Hallberg.

Det projekt som Sahlgrenska Universitetssjukhuset nu startat är en del av ett nationellt program för stöd till återuppbyggnad av Ukraina, som Socialstyrelsen och Sida står bakom. Samtliga universitetssjukhus i Sverige har möjlighet att ansöka om medel för projekt inom sin egen verksamhet.

Sahlgrenska Universitetssjukhuset har sökt och fått medel för sitt projekt, som pågår till och med 31 december 2027.

De olika universitetssjukhusens insatser kommer riktas mot sjukhus i olika delar av Ukraina. För Sahlgrenska Universitetssjukhusets del handlar det om två sjukhus i Charkiv-regionen i den nordöstra delen av landet, och stödet erbjuds i form av:

- Erfarenhetsutbyte
- Auskultation (det vill säga brevidgång)
- HTA-träning (det vill säga analyser av evidensbaserad vård)

Upp till tolv sjukvårdsmedarbetare från Ukraina ska tas emot på Sahlgrenska Universitetssjukhuset under de två år som projektet pågår. Utöver det planeras workshops och/eller studieresor på plats i Göteborg, för att ge fler ukrainska medarbetare möjlighet till fortbildning och erfarenhetsutbyte.

Sahlgrenska Universitetssjukhuset stärker sin samverkan med Ukraina via ett nytt projekt.

Foto: Johanna Ewald St. Michaels

I dagsläget planerar sjukhuset inte att skicka medarbetare från Sverige till sjukhusen i Ukraina, men om läget förändras finns möjlighet till det inom ramen för projektet.

– Vårt projekt fokuserar på att förbättra och stärka personalresurserna inom hälso- och sjukvårdssystemet i Ukraina för att öka tillgången till kvalificerad arbetskraft och kvalificerade metoder. Projektet är också

viktigt strategiskt och innebär för oss i Västra Götalandsregionen och på Sahlgrenska Universitetssjukhuset att vi får möjlighet att ta del av direkta erfarenheter från en hälsossektor som befinner sig under enorm påverkan, direkt från ukrainska kollegor som befinner sig mitt i det, säger Anders Lygdman, strateg på Sahlgrenska International Care, som samordnar projektet för sjukhusets del.

Text: Ingrid Fredriksson

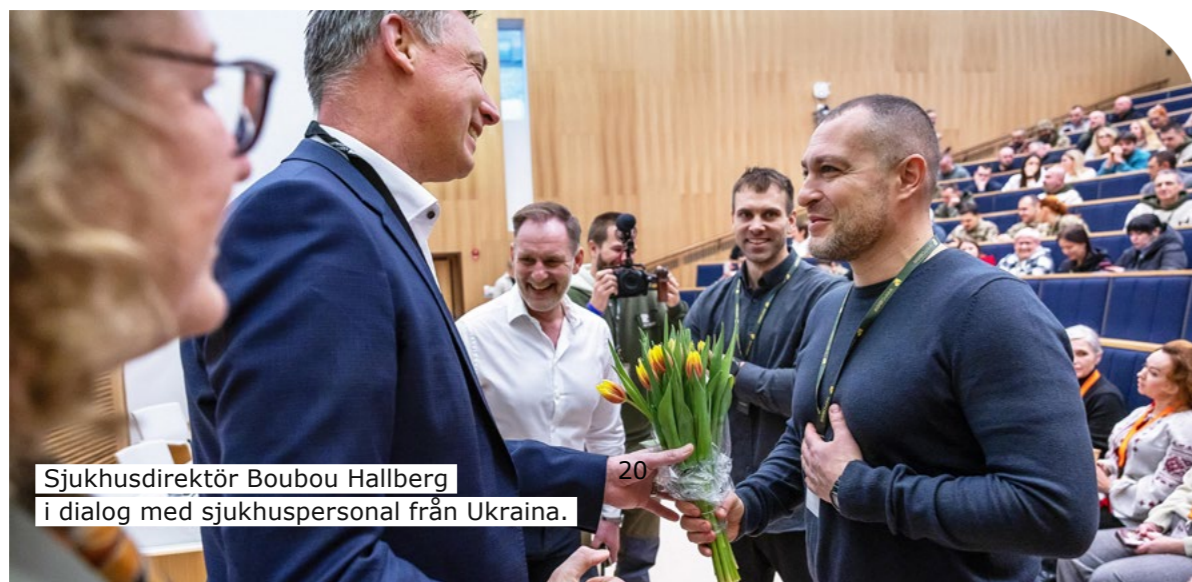
Nationella programmet

Socialstyrelsen har i uppdrag att samordna Sveriges stöd till Ukrainas uppbyggnads- och reformarbete inom socialpolitik och hälso- och sjukvård, som en del i landets EU-närmande. Uppdraget innebär att driva ett program som möjliggör kunskapsöverföring och kapacitetsbyggande mellan svenska och ukrainska aktörer på nationell, regional och lokal nivå.

Programmet finansieras av Sida. Ett prioriterat område är att stärka samarbetet mellan universitetssjukhus i Sverige och sjukhus i Ukraina.

Arbetet utgår från regeringens strategi för samarbetet med Ukraina 2023–2027 samt samförståndsavtal mellan Socialdepartementet och de ukrainska social- och hälso-ministerierna.

Källa: Socialstyrelsen

Sjukhusdirektör Boubou Hallberg i dialog med sjukhuspersonal från Ukraina.

Foto: Paul Björkman

Foto: Paul Björkman

Avbrott från frontlinjen

– 100 ukrainska militära sjukvårdare besökte sjukhuset

Drygt 100 ukrainska militära sjukvårdare besökte Sahlgrenska Universitetssjukhuset i januari 2025, för erfarenhetsutbyte och ett avbrott från den vanliga vardagen vid krigets frontlinje. Det blev en dag fylld av kunskap, kollegialitet och känslor.

Dagen var en del av en tio dagar lång vistelse i Västsverige för den ukrainska gruppen. Besöket organiserades av den ukrainska volontärorganisationen Repower och det är försvarsministeriet i Ukraina som har valt ut de kvinnor och män som deltar.

– De flesta kommer direkt från fronten. Sjukvårdspersonalen i Ukraina har en väldigt tuff situation och för de som är vid fronten är det här en möjlighet till ett avbrott från sin normala verklighet i konstant livsfara, samtidigt som det blir ett bilateralt kunskapsutbyte mellan sjukvården i Ukraina och Sverige, säger Jonas Zimmerman, ST-läkare som själv

varit i Ukraina ett flertal gånger sen kriget bröt ut, och en av arrangörerna av dagen på Sahlgrenska Universitetssjukhuset.

Dagen inleddes med tal av sjukhusets styrelseordförande Cecilia Dalman Eek och sjukhusdirektör Boubou Hallberg.

– Det är en ära att välkomna er hit och stå här framför er i vetskap om vilket oerhört arbete ni gör varje dag, sa Boubou Hallberg. Ni slåss inte med vapen utan med händer, kunskap och hjärtan. Vi välkomnar er inte som gäster utan som kollegor. Ni påminner oss om vad det innebär att verkligen vara mänsklig.

Under förmiddagen delades deltagarna upp i grupper för workshops tillsammans med sjukhusets medarbetare medan eftermiddagen ägnades åt presentationer av några av de ukrainska sjukvårdarna och det arbete de utför vid fronten.

Åhörarna i en fullsatt Sahlgrens aula fick lyssna på starka berättelser om att evakuera skadade soldater i mörker, kyla och nederbörd över oländig terräng och ibland på vatten, hela tiden i vetskap om att fienden övervakar via drönare. En evakuering kan ta allt ifrån två timmar till många dagar och kan röra sig över sträckor från två till tolv kilometer. Sjukvårdarna måste ha flera olika planer och valmöjligheter eftersom situationen kan förändras väldigt snabbt. Det råder också brist på både bilar och båtar för evakuering.

– En evakuering jag var inblandad i tog 14 timmar, berättade överläkare Yurii Naryzhnyi. Den skadade soldatens kamrater gav första hjälpen på fältet och vi evakuerade honom sen till fots med bår. Efter att vi hittat skydd och säkerställt säkerheten fick han behandling och

antibiotika. Sen fick vi vänta på möjlighet till fortsatt evakuering och transporterade honom med båt vidare mot sjukhus.

Yurii Naryzhnyi berättade i pausen att detta var hans första utlandsresa och att han var väldigt glad och upprymd över att vara i Sverige och på Sahlgrenska Universitetssjukhuset.

– Det är ett underbart land med öppna och vänliga människor. Att möta den här vänligheten ger mig gåshud av lycka.

Mot slutet av dagen fick de ukrainska besökarna den hypotetiska frågan av Jonas Zimmerman: Om Sverige skulle bli invaderat av en utländsk makt inom den närmaste framtiden, vad tycker ni är det viktigaste vi ska göra?

Svaren kom snabbt och i stor mängd: Ge inte upp. Gå samman. Håll er lugna. Var inte rädda, vi kommer hjälpa er. Lär av fiendens misstag. Använd era berg. Luftförsvar. Snabba fordon. Militära förberedelser för all sjukvårdspersonal. Civil kunskap om första hjälpen, lär ut det i skolan. Arméns problem är hela landets problem. Allt som görs i kriget måste vara transparent för befolkningen.

Text: Ingrid Fredriksson och Calle Jershed

Så stöttar Sahlgrenska Universitetssjukhuset Ukraina

Sahlgrenska International Care (SIC) har varit spindeln i nätet när sjukhus i Västra Götalandsregionen skickar sjukvårdsmaterial och medicinsk utrustning till Ukraina. Det är allt från mer avancerad sjukvårdsutrustning som respiratorer, infusionspumpar, dialysapparater och syrgaskoncentratorer till sjukhussängar, hjälpmedel och förbrukningsmaterial för olika typer av akutvård. SIC har även bland annat finansierat en traumakurs för ukrainska kirurger.

Sedan 2022 har ett 40-tal patienter från Ukraina vårdats på Sahlgrenska Universitetssjukhuset. Det har ibland varit komplicerade fall med långa vårdtider, upp till fem månader på en vårdavdelning. Dessutom behöver dessa patienter ofta avancerad kirurgi av både ortopedier, plastikkirurger och kärlkirurger, då patienterna haft omfattande skador i armar och ben.

Ökad internationalisering

Inom Sahlgrenska Universitetssjukhuset finns ett stort internationellt engagemang. Det pågår många aktiviteter för att öka och samordna sjukhusets internationalisering, under ledning av styrgruppen för internationalisering. I det här avsnittet får du följa med några av våra medarbetare runt om i världen.

Internationalisering – en del av sjukhusets vardag och talangutveckling

Inom ramen för Sahlgrenskas omställningsprogram för att ställa om för framtidens sjukvård = Program 6.0, arbetar man nu på olika sätt för att öka samordningen och genomförandekraften inom internationalisering, med verksamheternas behov i fokus.

– Internationalisering ska vara en integrerad del i SUs verksamheter. Det är en förutsättning för att vara ett relevant universitetssjukhus i framtiden, i en alltmer internationaliserad värld, säger Helena Rexus, operativ projektledare i projektet NHV (Nationell högspecialiserad vård), profilering och internationalisering.

Varje år knyts ett stort antal kontakter mellan Sahlgrenska Universitetssjukhusets medarbetare och utländska forskare, vårdpersonal och andra samarbetspartners. Sjukhuset tar dessutom emot hundratals patienter från hela världen som söker högspecialiserad vård i Göteborg. Dessa internationella möten är redan idag en viktig del av sjukhusets verksamhet, men

Thorsteinn Gunnarsson.

Foto: Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Stephanie Ko, till vänster i bild, är läkare på National University Health System (NUHS) i Singapore. Hon fick följa med ett närsjukvårdsteam under ett besök i Göteborg.

Foto: Sahlgrenska Universitetssjukhuset

för att nå målet att bli ett av Europas ledande universitetssjukhus år 2032 krävs att de internationella kontaktytorna stärks och utvecklas ytterligare.

Thorsteinn Gunnarsson, verksamhetschef på Barncancercentrum, har varit engagerad i Programorganisationens projekt Internationalisering och betonar betydelsen av att ge talangfulla medarbetare möjlighet att exponeras för internationella forskningsmiljöer, arbetssätt och samarbeten. Det är genom sådana erfarenheter som medarbetare kan utveckla sin kompetens, ta del av globala forskningsgenombrott och föra tillbaka ny kunskap till den svenska vården.

Internationalisering är därmed inte en separat aktivitet, utan en central drivkraft bakom Sahlgrenska Universitetssjukhusets ambition att ligga i forskningsfronten. Den skapar de rätta förutsättningarna för att möjliggöra kompetenssprång och driva forskningen framåt i ett tempo som annars inte vore möjligt. Detta blir tydligt både i den individuella forskarens internationella resa och i det strategiska utvecklingsarbetet för att bygga upp långsiktigt starka strukturer för global samverkan. Under 2025 har Sahlgrenska gjort viktiga vägval i detta arbete. Det huvudsakliga syftet är att erbjuda invånare i Sverige vård i absolut världsklass.

Växande intresse för internationella samarbeten

Totalt beviljades 19 internationella utvecklingsprojekt medel från Sahlgrenska International Care under 2025, en ökning från året innan. Möt några medarbetare som genomförde utbyten för att fördjupa sina kunskaper och få nya perspektiv. Gemensamt visar dem hur internationella utbyten kan bidra både till att stärka vården hemma och på destinationen och medarbetares personliga utveckling.

Fördjupat samarbete med Unity Health i Kanada

Pontus Pfannenstill

specialist i kirurgi, SU/Östra sjukhuset samt AT-strateg på Centrum för Digital Hälsa reste i oktober till Toronto för att ytterligare stärka samarbetet med sjukhuset Unity Health, med tonvikt på AI-forskning, AI-implementering och AI-strategi.

"Sahlgrenska Universitetssjukhuset har sedan en tid ett framgångsrikt och levande samarbete med Unity Health (UH) i Toronto, inom innovation och med stark betoning på AI-forskning och implementering av AI. I samarbetet ingår även bla AI Sweden, Lunds universitetssjukhus, KI och Region Halland som har en stark position inom AI i Sverige. UH bedöms vara en lämplig partner av flera skäl - dels som framgångsrika inom AI-forskning och AI-implementering i sjukvården, dels likartat sjukvårdssystem och politiskt system (Kanada), dels ingen språklig barriär etc. Under året har flera distansmöten för erfarenhetsutbyten ägt rum, och SU:s Kompetenscentrum AI (AICC) har haft en medarbetare på plats i Toronto under våren. Jag har under våren studerat deras implementeringsstrategi för AI och presenterat detta för SU digitalisering under våren. Framgent kommer jag tillsammans med AICC och bla Araz Rawshani, AI-forskare, kardiolog och strateg inom Centrum för Digital Hälsa att utforma Sahlgrenska Universitetssjukhusets AI-strategi."

Färdplan för Nordamerika 2024-2032

Färdplanen för Nordamerika ger förslag på Sahlgrenska Universitetssjukhusets prioriteringar för samarbete med Nordamerika 2024-2032, som ska bidra till målet att bli Europas ledande universitetssjukhus.

Eftersom både USA och Kanada anses ligga i framkant gällande AI, Innovation och Digital hälsa samt är framstående inom Cancerforskning, så är det bland annat dessa områden som Sahlgrenska Universitetssjukhuset fokuserar sina insatser gentemot Nordamerika på. Samtidigt pågår även redan mycket forskning, nätverkande och personliga kontakter inom specifika medicinska områden.

Foto: Privat

Foto: Privat

Toronto, Kanada

Katarina Lannering

läkare vid Barnhjärtcentrum, genomför ett års fellowship i barnkardiologi vid Hospital for Sick Children (SickKids) i Toronto – ett av världens största och mest specialiserade centra inom området.

"Jag deltar i ett välstrukturerat utbildningsprogram. Jag roterar mellan olika enheter och möter många komplexa fall jag sällan ser hemma. Kollegorna kommer från hela världen och vårdkedjan här är imponerande effektiv – bland

annat de extremt korta vårdtiderna efter hjärtoperationer. Det är intensivt, utmanande och oerhört utvecklande. Att vara här innebär också att reflektera över hur vi arbetar i Sverige. Jag är tacksam över chansen och stolt att jag tog den."

Kigali, Rwanda

Ellinor Lyngfelt

ST-läkare i barnmedicin på Drottning Silvias barnsjukhus, gör en klinisk placering på universitetssjukhuset CHUK.

"Jag följer arbetet som barnmedicin-ST, lär av mina rwandiska kollegor och delar erfarenheter. Att möta barn och familjer i en helt annan vårdkontext är både spännande, utmanande och otroligt lärorikt. Det ger nya perspektiv på barnsjukvård och global hälsa. Här arbetar man självständigt med svårt sjuka barn, samtidigt som utbildning står i fokus. Malaria och undernäring är vanliga utmaningar i barnsjukvården."

Foto: Privat

Josefin Henrysson tillbringade en månad på Tygerberg Hospital i Kapstaden.

Foto: Privat

Från Göteborg till Kapstaden: Nya perspektiv på vård, resurser och utbildning

Ett långvarigt intresse för globalt hälsoarbete ledde ST-läkaren Josefin Henrysson till ett kliniskt utbyte i Sydafrika. Med stöd från Sahlgrenska International Care tillbringade hon en månad på Tygerberg Hospital i Kapstaden. "Perspektiv", svarar Josefin Henrysson direkt och utan tvekan på frågan om vad hon tar med sig hem.

– Höjdpunkten var när personal på Kardiologen samlades för undervisning en timme, varje dag. Tillsammans med professorer diskuterade ST-läkare olika teman och patientfall. Att se hur de prioriterar undervisning så högt och att ALLA är med. Det var verkligen jättebra och otroligt lärorikt", säger Josefin Henrysson.

Det är inget som skulle gå att implementera rakt av i ST-utbildningen som den är uppbyggd i Sverige och på Sahlgrenska Universitetssjukhuset idag, men det var inspirerande och fick henne att fundera över hur det skulle gå att anpassa och väva in till vår verklighet här.

Ett annat minne som stannat hos

“Ett tips är att åka i slutet av sin ST för att få ut så mycket som möjligt av sin placering.

Josefin är när hon träffade en patient på hjärtmottagningen som hade fått gå upp två på natten för att ta sig dit.

– Läkaren jag jobbade med berättade att som patient får man aldrig en exakt tid för uppföljning på hjärtmottagningen, utan ett datum. Sjukhuset skickar en buss som hämtar upp patienter inom ett väldigt stort upptagningsområde och för att hinna så börjar rutten vid 1 på natten. Sedan körs patienterna hem på eftermiddagen. Det är fantastiskt att transport erbjuds till personer som inte hade kunnat ta sig till sjukhuset annars, men svårt att ta in att ett uppföljningsbesök kan, som för den här patienten, uppta ett helt dygn, säger Josefin Henrysson.

Josefin Henrysson har tidigare deltagit i insatser på sjukhus på landsbygden i Tanzania och Zambia med Skandinaviska Läkarbanken. På en internationell kväll på Sahlgrenska Universitetssjukhuset, föddes idén om att göra ett kliniskt utbyte som del av en randning inom ST-utbildningen i Kardiologi. Förra året beviljades hon medel från Sahlgrenska International Care som gjorde det möjligt att göra en auskultation på Tygerberg Hospital i Kapstaden.

De första dagarna tyckte Josefin Henrysson att det mesta hon fick se var fantastiskt. Snart växte en mer komplex bild fram.

– Jag var på ett offentligt sjukhus. Personalen har alla kunskaper som behövs, samma riktlinjer som i Sverige

och de gör i princip alla ingrepp som vi gör på Sahlgrenska Universitetssjukhuset, men med mycket begränsad ekonomi. Till exempel gör de bara ingreppet TAVI (kateterburen aortaklaffimplantation) två gånger i månaden trots att väntelistan är lång och behovet är minst lika stort som här i Sverige. Vi, som också har kö, gör några sådana varje vecka.

Skillnaden mellan privat och offentlig vård blev extra synlig i ambulansverksamheten. Om det är en offentligt ägd ambulans, fick du vänta betydligt längre och långt ifrån alla ambulanser var utrustade med EKG.

I Sydafrika blir ST-läkarna bredare i sin kompetens än i Sverige. Där gör de "allt", till skillnad från i Sverige där fler subspecialiteter finns. För Josefins del hade det till exempel inneburit att göra ballongvidgningar av hjärtats kranskärl (PCI) och operera in pacemakrar, något som inte ingår i hennes arbetsuppgifter idag.

– Jag är jättenöjd med min tid på Tygerberg. Det var ett fint och bra omhändertagande, jag kände mig väldigt välkommen. Ett tips är att åka i slutet av sin ST för att få ut så mycket som möjligt av sin placering. Du bör också vara resvan, då säkerhetsläget kräver stor vaksamhet, säger Josefin Henrysson.

Foto: Privat

Från Kapstaden till Göteborg: "Känns viktigare än någonsin att vara en global medborgare"

Från Kapstaden till Göteborg kan tyckas som ett stort avstånd men för ST-läkaren Stefan Van Der Westhuizen kändes det helt naturligt att tacka ja när han fick frågan om ett tre veckors utbyte med Sahlgrenska Universitetssjukhuset.

Stefan Van Der Westhuizen är så kallad senior resident (det vi kallar ST-läkare) på Tygerberg Hospital i Kapstaden och har ett och ett halvt år kvar av sin läkarutbildning med inriktning kirurgi.

– Jag har alltid tyckt om tanken på internationella utbyten. Tidigare i min utbildning har jag tillbringat en termin på Stanford och en månad i Tokyo. Det känns fint och viktigare än någonsin att vara en global medborgare, säger han.

Stefan Van Der Westhuizen är så kallad senior resident (det vi kallar ST-läkare) på Tygerberg Hospital i Kapstaden och har ett och ett halvt år kvar av sin läkarutbildning med inriktning kirurgi. Han är särskilt intresserad av transplantationsmedicin och barn med medfödda hjärtsjukdomar.

Varför ville du komma till Göteborg och Sahlgrenska Universitetssjukhuset?

– På mitt sjukhus i Kapstaden har vi trots en stor befolkning inte så stora volymer av hjärtkirurgi, inte mer än 300-350 patienter per år. På Sahlgrenska Universitetssjukhuset vårdas cirka

1200 patienter/år, alltså tre-fyra gånger mer. Det är spännande och intressant att se hur det fungerar här.

Vad beror skillnaden på?

– Delvis har det nog ekonomiska orsaker. Sydafrika är ett stort land med många invånare men det är mer uppdelat i privat och offentlig vård. På mitt sjukhus har vi väntetider fram till april 2026 för hjärtkirurgi, på Sahlgrenska Universitetssjukhuset är det inga väntetider.

Hur har du blivit bemött på Sahlgrenska Universitetssjukhuset?

– Kirurger har generellt sett rykte om sig att inte vara så välkomnande men det stämmer inte alls här, jag har blivit väldigt varmt välkomnad. Här finns starka team med bra stöd. Teamet runtomkring kirurgerna har bättre arbetsvillkor och byter av varandra när arbetspasset är över, så är det inte alltid hemma. Hierarki existerar inte heller som det gör i Sydafrika, seniorer och juniorer fikar tillsammans.

Stefan Van Der Westhuizen är så kallad senior resident (det vi kallar ST-läkare) på Tygerberg Hospital i Kapstaden och har ett och ett halvt år kvar av sin läkarutbildning med inriktning kirurgi.

Vad har du gjort sen du kom till Sverige?

– Jag har sett och gjort väldigt mycket. Till exempel assisterat under en lungtransplantation och varit med på både akuta och icke-akuta fall. Jag har också fått se hur det fungerar med robotkirurgi i Sverige. Vi har robotar inom kirurgin i Sydafrika också men det är väldigt dyrt och används inte lika mycket som här.

Vad ska man tänka på när man åker på utbyte, tycker du?

– Man ska inte vänta sig att allt ska vara som man själv är van vid, det gäller att vara

anpassningsbar. Om du känner dig tveksam – gör det ändå! Släng dig ut i det okända, du kommer inte ångra det.

Finns det något Sahlgrenska Universitetssjukhuset kan göra bättre när det gäller mottagande vid utbyten?

– Jag kan faktiskt inte komma på något. Alla inblandade har gjort det väldigt bra. Den byråkratiska processen har varit smidig och internationella studierektorn Charlotte Sjöberg Larsson och Sahlgrenska International Care har varit till stor hjälp. Till och med vädret har varit fint.

Text: Ingrid Fredriksson

Hämtade ny kunskap kring vård för barn med svåra halsryggmärgsskador i Philadelphia

Ett team med handkirurg och arbetsterapeuter från Sahlgrenska Universitetssjukhuset reste till USA för att hämta hem ny expertis kring vård av barn med halsryggmärgsskador.

Handkirurgkliniken och Centrum för avancerad rekonstruktion av extremiteter (CARE) på Sahlgrenska Universitetssjukhuset, har opererat några barn med halsryggmärgsskador de senaste åren, och förstått att ingen annan opererar dessa barn i Norden, eller ens i Europa. I USA, i Philadelphia, på Shriners barnsjukhus opereras barn och ungdomar från hela USA efter att de brutit nacken. Teamet från Sahlgrenska Universitetssjukhuset, bestående av handkirurg och två

arbetsterapeuter, blev inbjudna till ett studiebesök hos Dr Kozin med kollegor på Shriners barnsjukhus. Studiebesöket ägde rum 31 mars–3 april i anslutning till handkirurgikongressen IFSSH i Washington. Operation och handläggning av barn som är mindre kräver en annan sorts bedömning och statusagande samt rehabilitering. Syftet var att få tips och råd för de praktiska aktiviteterna runt det kirurgiska ingreppet, för att på sikt kunna förbättra helhetsupplevelsen för patienter och anhöriga.

Världsmöte i transplantation

Under hösten samlades globala experter i Göteborg för världens viktigaste möte inom tarmsvikt och visceral transplantation. Den här gången med ett tydligt patientfokus.

Efter New York, Paris, Auckland, Chicago så var det dags för experter från hela världen att träffas i Göteborg, för att utbyta forskningsframsteg och kliniska erfarenheter inom transplantationsfältet med målet att förbättra behandlingen för patientgruppen. Att aktivt involvera patienter, anhöriga och patientförening i årets upplaga, var därför en självklarhet.

I Europa genomförs dessa högspecialiserade transplantationer på ett fåtal universitetssjukhus, Sahlgrenska Universitetssjukhuset är ett av de ledande transplantationscentra både nationellt och internationellt. Världsmötet ger en unik möjlighet till nätverkande och eftersom

Sahlgrenska Universitetssjukhuset bedriver nationellt högspecialiserad vård (NVH) på uppdrag av Socialstyrelsen inom de här områdena, så följer ett ansvar att sprida kunskap och att utöka samarbetet mellan universitetssjukhus på nationell och nordisk nivå där erfarenheten kring denna högspecialiserade behandling fortfarande är liten.

Sahlgrenska Universitetssjukhuset har dessutom lång erfarenhet av att behandla patienter från nordiska kliniker i Norge, Danmark och Island.

Världskongressen anordnades tillsammans med Karolinska Universitetssjukhuset.

Sahlgrenska Universitetssjukhuset ny medlem i två internationella nätverk

Sahlgrenska Universitetssjukhuset blev under 2025 medlem i två internationella hälso- och sjukvårdsnätverk: International Hospital Federation och Future of Health.

Sahlgrenska Universitetssjukhuset koordinerar medlemskapet för alla sjukhus i Västra Götalandsregionen i organisationen International Hospital Federation, IHF. IHF är en global organisation med drygt 160 medlemmar som representerar 30 000 sjukhus i mer än 75 länder. Inom IHF möts ledare inom vården för internationellt kunskapsutbyte och för möjligheter till utbildning och utveckling.

– När det gäller att forma framtidens hälso- och sjukvård så är vi onekligen starkare tillsammans. Även om hälso-systemen varierar mellan länder är våra problem och utmaningar likartade, och det ger oss styrka att kunna möta dem tillsammans med några av världens bästa sjukhus, säger Boubou Hallberg, sjukhusdirektör på Sahlgrenska Universitetssjukhuset.

Future of Health, FOH, är ett internationellt sjukhusdirektörsnätverk som det endast går att bli medlem i genom inbjudan.

Medlemskapet baseras på uppvisat gott ledarskap och en ambition att transformera hälso- och sjukvården.

FOH är en global organisation som består av vd:ar för 36 av världens mest framstående universitetssjukhus och sjukhussystem. Organisationen grundades 2019 med syfte att skapa en miljö där ledare från världens ledande sjukhus kan dela erfarenheter, lära av varandra och därmed påverka global policy och utveckling.

– Medlemskapen i International Hospital Federation och Future of Health ger Sahlgrenska Universitetssjukhuset och Västra Götalandsregionen mycket goda möjligheter till kunskapsutbyte på högsta ledningsnivå med de allra bästa sjukhusen i världen. Det ger därmed hävstång i arbetet för att ge Västsveriges patienter tillgång till den bästa vården, säger Boubou Hallberg, sjukhusdirektör.

Text: Patrik Centerwall

Hållbarhetsrapport

Vårt fokusområde:

Utveckling av vård – lokalt och globalt

Sahlgrenska International Care (SIC) verkar för en ansvarsfull internationalisering av hälso- och sjukvården i en alltmer sammanlänkad och föränderlig omvärld. Genom internationella samarbeten som präglas av ömsesidighet, långsiktighet och hållbar resurshantering bidrar SIC till utveckling av vård både lokalt och globalt, med tydlig nytta för patienter och medarbetare.

Mål och resultat

I den här tabellen redovisas vad Sahlgrenska International Care (SIC), tillsammans med våra partners, gjort under året som bidrar till våra egna hållbarhetsmål som knyter an till utvalda globala mål (Sustainable Development Goals, SDG) samt VGR:s hållbarhetsmål.

- Grön – Årets mål uppnått
- Gul – Årets mål delvis uppnått
- Röd – Årets mål ej uppnått

Mål	Resultat år 2025	Status	Vad vi gör	Bidrar till VGR:s mål	Bidrar till globalt mål
Bidra till specialistvårdskompetens i andra länder	<p>Andel SMTP/SDTP deltagare som i sitt hemland jobbar inom sin specialitet efter avslutad utbildning. Ingen samlad statistik tillgänglig.</p> <p>Andel läkare och tandläkare per specialitetsområde Plastikkirurgi: 1 Neurosjukvård: 1 BUP: 1 Ortodonti: 4 Endodonti: 1</p>	●	<p>Efterfrågan på våra längre specialistutbildningar har minskat de senaste åren, bl a på grund av omvärldsfaktorer som förändrad köpkraft och utbyggnad av utbildning på de dominerande kundmarknaderna samt ändringar i nationella regelverk. Efterfrågan på vidareutbildning ökar och satsning pågår därför på att bredda det internationella utbudet med kortare utbildningsformer så som tex kliniska utbyten, fellowships.</p> <p>Exitintervjuer i samband med genomgången utbildning genomförs, men på grund av begränsad kapacitet under 2025 pausades arbetet med att utveckla en systematisk uppföljning av kandidater efter att de har varit verksamma i några år i annat land.</p> <p>Det bör övervägas om indikatorerna för uppföljning av det här hållbarhetsmålet ska ändras nästa år.</p>	God hälsa och välbefinnande	<p>SDG 3.8</p>

Mål	Resultat år 2025	Status	Vad vi gör	Bidrar till VGR:s mål	Bidrar till globalt mål
En utbildning som attraherar kandidater från fler länder	Andel sökanden per land 75 % Saudiarabien 25 % Norden	●	<p>Tandläkarutbildningen (SDTP) antog under 2025 två nya tandläkare till programstart 2026 respektive 2027.</p> <p>En ny läkare från Saudiarabien antogs till specialistutbildning (SMTP) i kardiologi.</p> <p>Det är för få för att kunna dra några slutsatser i förändrat sökmönster från olika länder.</p> <p>Utbildningsmarknaden är i förändring. För att stärka Sahlgrenska Universitets-sjukhusets internationella konkurrenskraft, satsar SIC och Utbildningsenheten fortsatt på att utveckla kortare kliniska utbytesformer, på engelska, som bedöms kunna attrahera kandidater från fler länder.</p>	Jämlikhet och lika rättigheter	SDG 3
En SDTP/SMTP utbildning som främjar kunskap om jämlikhet och mänskliga rättigheter	Andel av dem som avslutat sin utbildning som upplever att utbildningen ökat deras kunskap om jämlikhet och mänskliga rättigheter inom hälso- och sjukvården. Ingen samlad statistik tillgänglig.	●	<p>I samband med exitsamtal kan det fångas upp kvalitativa svar på den valda indikatorn, men eftersom antalet SDTP-tandläkare och SMTP-läkare successivt blivit färre sedan åren då hållbarhetsmålen infördes (infördes på SIC 2020, men första rapporten släpptes 2021) är det därför svårt att ge en samlad bild. Istället blir det ett antagande att eftersom jämlikhet och mänskliga rättigheter är centrala delar i svensk sjukvårdsutbildning så har det sannolikt ökat såväl tandläkarnas som läkarnas kunskap om detta – i en vårdkontext.</p>	Jämlikhet och lika rättigheter	SDG 4.8

Mål	Resultat år 2025 (2024)	Status	Vad vi gör	Bidrar till VGR:s mål	Bidrar till globalt mål
Öka tillgänglighet för internationella patienter	<p>Antal patienter fördelat på vårdområden (topp 6)</p> <p>Transplantationscentrum: 25 Lever- /tumörkirurgi 7 Tarmsviktscentrum: 13 Epilepsicentrum: 7 Kardiologen/Thorax: 3 OI-vård: 5</p> <p>Antal patienter fördelade per land</p> <p>Island: 33 (53) Norge: 15 (27) Finland: 6 (5) USA: 3 (3) Danmark: 2 (6) Estland: 2 (1) Övriga länder: 21 (20)</p> <p>Antal internationella vårdärenden per handläggningskategori</p> <p>592 (464) Se fullständig lista på s.10.</p>	●	<p>Färre internationella patienter vårdades, nedgången på 28,7 % hänförs delvis till att det året innan genomfördes en satellitmottagning med många patienter på Island med vårdpersonal från Sahlgrenska Universitetssjukhuset (SU).</p> <p>Att det är flest patienter från de nordiska grannländerna visar potentialen i nordiskt samarbete för att öka tillgängligheten till högspecialiserad vård.</p> <p>Efterfrågan ökar på vissa unika behandlingar som ILP och PHP och kapacitet finns för att ta emot fler patienter. SU:s expertteam inom det här området har även ett kunskapsutbyte med tex Memorial Sloan Kettering Cancer Centre (MSK), för att bidra till att höja kompetensen för metoden där och därmed på sikt göra den tillgänglig för fler patienter.</p> <p>Vårdärenden; för 2025 har SIC:s vårdkoordinatorer hanterat 592 ärenden vilket är 27,5 procent fler ärenden än föregående år.</p>	Jämlikhet och lika rättigheter	SDG 3
Bidra till stärkandet av hälsosystem i låg- och medelinkomstländer	<p>Fördelning länder</p> <p>50 % Afrika 38 % Ukraina 12 % Övriga länder</p>	●	<p>Biståndet till Ukraina fortsätter att vara stort. Liksom förra året, 2024, har våra samarbetspartners fortsatt fokus på landet.</p> <p>VGR:s bistånd kanaliseras vidare till subsahariska Afrika, där de flesta av våra långsiktiga samarbeten finns.</p> <p>Bland övriga länder återfinns Rumänien och Turkiet.</p>	God hälsa och välbefinnande	SDG 3.8, 3.C

Mål	Resultat år 2024 (2023)	Status	Vad vi gör	Bidrar till VGR:s mål	Bidrar till globalt mål
Utveckla nya samarbeten med hälso- och sjukvården i andra länder som främjar global hälsa	<p>Antal genomförda projekt 4 (4)</p> <p>Andel av nya avtal som innehåller formulering om lika rättigheter och ickediskriminering 1 (1)</p> <p>Antal nya samarbeten per sjukvårdsområde 1 (3)</p> <p>Antal internationella utvecklingsprojekt eller insatser som tilldelats medel från SIC:s investeringsbudget 19 (15)</p> <p>Se fullständig lista i statistikavsnittet.</p>	●	<p>Genomförda projekt:</p> <p>Sydafrika – kliniskt utbyte, en inresande och en utresande ST-läkare inom thorax/kardiologi.</p> <p>Rwanda – kliniskt utbyte, två inresande och en utresande ST-läkare inom hud respektive barnmedicin.</p> <p>Ukraina – sjukhusdag i Göteborg för ukrainska militära sjukvårdare i samarbete med den ideella organisationen Repower.</p> <p>Gambia – utbildningsinsats i samarbete med SANC för att höja kunskapen på neurokirurgi lokalt. Team från Sahlgrenska Universitetssjukhuset och andra svenska sjukhus utbildar deltagare på plats.</p> <p>Avtal: I Sydafrikaavtalet som förväntas undertecknas i samband med delegationsresa till Kapstaden i början av 2026, finns paragrafer som bidrar till en ansvarsfull internationalisering (ickediskriminering samt säkerhet och beredskap).</p> <p>Nya samarbeten: Kliniska rotationer isländska ST inom ortopedi.</p>	God hälsa och välbefinnande Jämlikhet och lika rättigheter	<p>SDG 3.8, 3.C</p> <p>SDG 4</p>
Ökad digitalisering och säker informationsdelning	<p>Andel remisser som går digitalt 90 %*</p> <p>*Mottagande av remisser från extern part</p>	●	<p>Arbetet med att digitalisera den administrativa processen kring remisshanteringen fortsätter.</p> <p>Även antalet digitala vårdmöten har ökat.</p>	Låg klimatpåverkan	<p>SDG 12.6</p>

Mål	Resultat år 2024 (2023)	Status	Vad vi gör	Bidrar till VGR:s mål	Bidrar till globalt mål
Utveckla digitala utbildningsformer för minskat klimatavtryck	Antal genomförda digitala utbildningar 0	●	Vilande. Däremot försöker vi ha i åtanke när nya samarbeten utvecklas, att bygga in digitala moment.	Låg klimatpåverkan	SDG 12.6
Bidra till en mer ansvarsfull resursanvändning genom ökat återbruk av sjukvårdsutrustning	Donerade nyckelprodukter (sängar, rullstolar, ultraljud). Sängar: 250 (421) Rullstolar: 2203 (1009) Ultraljud: 9 (30) Donerade produkter per kategori Basal utrustning: 40 % Avancerad utrustning: 15 % Hjälpmedel: 35 % Övrigt: 10 % Antal uppföljningsresor tillsammans med samarbetsorganisationer 0 (2) Utmärkande donationer eller insatser 20 anestesiapparater från SU	●	Vi noterar ett fortsatt kontinuerligt flöde. Under 2025 påverkade den nya textillagstiftningen flera samarbetspartners och insamlingsförmågan påverkades negativt. I synnerhet så minskade antalet insamlade sjukhussängar. Samtidigt så fördubblades insamlingen av rullstolar och elrullstolar. Sahlgrenska Universitetssjukhuset inledde en större donation gällande anesthesiapparatur. I detta så donerades 20 apparater till Ukraina. Inga uppföljningsresor inom bistånd genomfördes.	Resurseffektivt och giftfritt	SDG 12.6

Mål	Resultat år 2024 (2023)	Status	Vad vi gör	Bidrar till VGR:s mål	Bidrar till globalt mål
<p>Utveckla uppföljningen av hållbarhetsarbetet</p>	<p>Antal rapporterade hållbarhetsredovisningar.</p> <p>4 (3)</p> <p>Vilken inverkan insatser får för vårdpersonal/invånare/sjukvården lokalt och globalt.</p> <p>Se kvalitativa svar.</p>	<p>●</p>	<p>2025 är fjärde året som SIC redovisar sitt hållbarhetsarbete i en integrerad års- och hållbarhetsrapport.</p> <p>En uppföljningsresa till Island genomfördes som byggde vidare på strategiska diskussioner om ett fördjupat samarbete mellan Landspítali Universitetsjúkhus och Sahlgrenska Universitetssjukhuset inom specifika områden.</p> <p>Inga övriga uppföljningsresor genomfördes. Samtidigt har SIC arbetat aktivt för att stärka hållbarhetsuppföljningen inom ramen för befintliga samarbeten som en effekt av slutsatserna som drogs efter pandemin. Eftersom Ukraina har varit det största mottagarlandet för bistånd i flera år nu, är en uppföljningsresa dit alternativt om säkerhetsförhållandena inte tillåter det, digital uppföljning, högprioriterat. Det är något som kommer utvecklas under 2026, bla inom ramen för det SIDA-finansierade Ukrainaprojektet.</p> <p>En utbildningsinsats genomfördes i Gambia genom SANC som handlar om att bygga upp den lokala kompetensen i Västafrika inom neurokirurgi som på sikt ska leda till att fler patienter kan få vård tidigare. Mer detaljerad information om antal och vilka operationer som genomfördes samt effekterna för vårdpersonal/invånare/sjukvård lokalt och globalt hittas i SANCs rapport över insatserna. Utbytet med Rwanda inom Hud fortsätter, två ST-läkare från CHUK var här. Det finns flera idéer på fortsatt samarbete bla gemensamma publikationer, bok, digitala konferenser för att höja kunskapen om melaninrik hud samt kunskapsutbyte kring läkarens respektive sjuksköterskans roll i vården av hudpatienter.</p> <p>Metoden för uppföljning av insatser som genomförs genom SIC eller med medel från SIC behöver uppdateras kommande år, för att få en tydligare bild av effekterna och därmed bidra till global hälsa.</p>	<p>God hälsa och välbefinnande</p> <p>Jämlikhet och lika rättigheter</p> <p>Resurseffektivt och giftfritt</p>	<p>SDG 12.6</p>

Mål	Resultat år 2024 (2023)	Status	Vad vi gör	Bidrar till VGR:s mål	Bidrar till globalt mål
Hållbart resande	<p>Klimatväxling för internationella flygresor 61 tkr</p> <p>Uppdelning transportslag för tjänsteresor inom Norden Tåg: 100 %</p>	●	SIC klimatväxlar för alla internationella flygresor för egna medarbetare, andra SU-anställda samt inresande från låg- och medelinkomstländer i de projekt som SIC sponsrar. I de undantag där mottagare av SIC-medel inte har bokat via VGR:s affärsresebyrå, utgår ingen klimatväxling. Samtliga inrikesresor genomfördes med tåg.	Låg klimatpåverkan	SDG 12
Utveckla partnerskap som främjar hållbar utveckling av hälso- och sjukvården internationellt	<p>Deltagande på nationella och internationella arenor 4</p>	●	<p>Deltagande i Team Sweden – Ukraine Health Meeting.</p> <p>Deltagande i Socialstyrelsens referensgruppsmöte för stödprogrammet för samverkan med Ukraina på områdena för hälsa, hälso- och sjukvård och socialtjänst.</p> <p>Sahlgrenska Universitetssjukhuset blev, genom medel från SIC, medlem i två nya internationella nätverk – International Hospital Federation och Future of Health.</p>		SDG 17.6

Hållbarhetsanalys

I en tid präglad av geopolitisk oro och ekonomisk osäkerhet förändras förutsättningarna för både sjukvårdens internationalisering och arbetet för hållbar utveckling. För Sahlgrenska International Care (SIC) har 2025 inneburit ett skifte med ett delvis större fokus på närområdet och ett behov av att ompröva både mål och metoder. Samtidigt växer det internationella engagemanget. Fler projekt än någonsin får stöd och organisationens roll i sjukhusets globaliseringsarbete blir allt viktigare.

2025 var ett till år, av flera, som präglats av geopolitisk instabilitet och ekonomisk osäkerhet. Konsekvensen tenderar då att bli att närområdet blir mer prioriterat, regionalisering framför globalisering. Det får även effekter på SIC:s arbete för en hållbar sjukvård och Sahlgrenska Universitetssjukhusets ökade internationalisering. För att ge några exempel:

- Kanada har prioriterats framför USA i sjukhusets Nordamerikasatsning inom AI och digitalisering, för att det finns mer stabila förutsättningar på den marknaden för närvarande.
- De enskilt största insatserna inom våra verksamhetsområden bistånd och vård, ligger i närområdet – Ukraina respektive Norden.
- Söktrycket till våra längre utbildningar, där kandidater från Mellanöstern dominerat, är lågt, fokus skiftar nu istället mot kortare utbildningsformer som kan attrahera kandidater från fler länder.

Hela 19 internationella utvecklingsprojekt tilldelades medel från SIC, det är en stor ökning från de 8 projekt som tilldelades medel under premiäråret 2023. Det ger bränsle till arbetet med stärkt internationalisering som pågår på Sahlgrenska Universitetssjukhuset, för att bli ett ännu mer relevant sjukhus som är med i kampen för en mer hållbar sjukvård i världen. Nästa år när SIC-medel för internationella utvecklingsprojekt övergår från pilot till ordinarie verksamhet, så behöver rutin och process från ansökan till uppföljning förfinas och kvalitetssäkras för att uppnå en ännu mer ansvarsfull internationalisering.

I takt med att omvärldskartan ritas om, så förändras SIC:s verksamhetsområden och uppdrag. Forskning och internationella standarder inom hållbarhetsområdet (t.ex. ESRS, GRI, SBTi) delar en gemensam princip att mål och indikatorer ska revideras vid betydande förändringar i verksamheten.

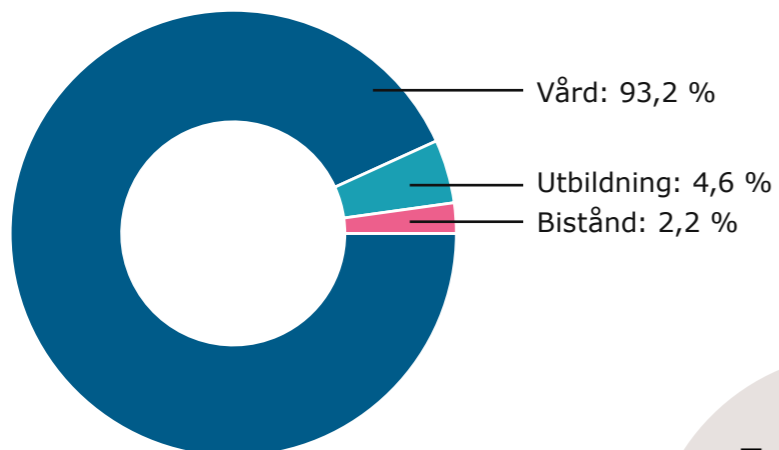
Det blev också tydligt i årets hållbarhetsrapport att såväl SIC:s hållbarhetsmål som vissa av indikatorerna behöver revideras till 2026 års hållbarhetsrapport för att den ska ge en mer rättvisande bild och väsentliga svar på SICs hållbarhetsarbete. Tidpunkten för en uppdatering känns också motiverad utifrån att VGR:s hållbarhetsmål nyligen genomgått en översyn och kommer att beslutas av politiken våren 2026.

Året i siffror

Total omsättning: 67,3 miljoner | Resultat: 5,7 miljoner

Omsättning per affärsområde – all försäljning

Totala antalet
vårddygn:

294

Planerad vård

82 patienter fick planerad vård vid **116** tillfällen genom Sahlgreiska International Care:s regi. **56** av dessa fick vård inom ramen för avtal och samarbete med Island, Norge och/eller Danmark.

SMTP/SDTP – kvinnor/män

Kvinnor: 4

Män: 4

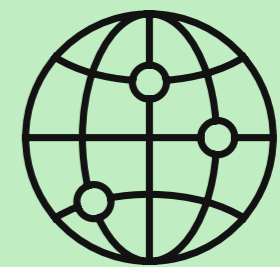
Klimatväxling

Redovisning av klimatväxling för bokade internationella flygresor.

Destination	Belopp (kr)
Inrikes	0
Norden	22 000
Europa	25 000
Övriga världen	14 000
Totalt	61 000

Internationella projekt/aktiviteter som tilldelades medel från Sahlgreiska International Care under 2025

- Kliniskt utbyte ST-läkare två inresande (Hud) en utresande (Barnmedicin), Rwanda
- Kliniskt utbyte ST-läkare en inresande (Thoraxkirurgi) en utresande (kardiologi), Sydafrika
- CIIRTA, världsmöte i transplantation i Göteborg
- Auskultation universitetssjukhusöverläkare (Lungmedicin), Leuven, Belgien
- Bidrag för volontärtjänstgöring för medicinteknisk ingenjör, Mercy Ships
- Studieresa/kongress Handkirurgi, Philadelphia, USA
- Teamutbildningsinsats Obstetrik, Bugando Medical Centre, Tanzania
- Teamutbildningsinsats Barnmedicin, Hemedi Open Pediatric Clinic, Tanzania
- Fellowship Barnkardiologi på SickKids, Toronto, Kanada
- AI-delegation, Unity Health, Toronto, Kanada
- Kliniskt utbyte, Walton Neuro Centre, Storbritannien
- Kongress, delegation Sahlgreiska hemma, Wien, Österrike
- Teamutbildningsinsats Transplantation på Moi Hospital, Kenya
- Internationellt nätverk, FOH 2025 summit
- Internationellt nätverk, FOH 2025 medlemskap
- Internationellt nätverk, IHF 2025 medlemskap

www.sahlgrenska.se/sic
sahlgrenskaic@vgregion.se